

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

**IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

(TAP-23-1614) (TAIS NR. 23-15551(2))

2023-11-14 Nr. NV-2789

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas) atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu nauja redakcija dėstomo Šalpos pensijų įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 9 straipsnio 3 punkto nuostatą „jie pripažįstami asmenimis su negalia“ siūlome dėstyti atsisakant subjektų daugeto („jis pripažįstamas asmeniu su negalia“).

2. Siekiant teisinio aiškumo, keičiamo įstatymo 11 straipsnyje po žodžio „kiekvienam“ tikslinga įrašyti žodį „mirusiojo (paskelbto mirusiu)“.

3. Keičiamo įstatymo 12 straipsnio 2 punkto nuostata „ir išaugino juos (iki arba po 1995 m. sausio 1 d.) iki 8 metų“, atsižvelgiant į reguliavimo esmę, derintina su keičiamo įstatymo 6 straipsnio 2 punkto nuostata „(vaikų mirties atveju – auginę ne trumpiau kaip 8 metus)“.

4. Keičiamo įstatymo 16 straipsnio „Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo terminai“ 1 dalies nuostatą siūlome peržiūrėti ir tikslinti. Pastebime, kad joje dėstoma nuostata dėl kreipimosi terminų suponuoja ir straipsnio pavadinimo tikslinimą. Formuluojuama taisyklė netiksli, nes nuostatos „galima“, „bet kuriuo metu“ stokoja apibrėžtumo ir suprantamos nevienareikšmiškai. Be to, taisytina ir klaidinga nuostata „paskyrimo“ (keičiant ją žodžiu „skyrimo“), suvienodinta ir terminų, skaičiuojamų mėnesiais, rašyba (skaičius rašant skaitmenimis).

5. Siūlome Projekto 3 straipsnio 1 dalyje žodį „vietoje“ keisti žodžiu „vietoje“.

6. Vertinant Projekto 3 straipsnio 10 dalyje siūlomą reguliavimą, atkreipiame dėmesį, kad pagal pateiktą formulotę „toliau mokama iki dalyvumo lygio nustatymo paskirtos ir mokėtos šalpos negalios arba šalpos našlaičių pensijos dydžio atitinkamai šalpos negalios arba šalpos našlaičių pensija“ lieka nebeaišku, ką su kuo lyginame, nes nelieka sąsajos su prieš tai aptariamu šalpos neįgalumo arba šalpos našlaičių pensijos mokėjimu. Siūlome papildomai įvertinti teikiamą nuostatą.

7. Nutarime, kuriuo Projektas teikiamas Lietuvos Respublikos Seimui, siūloma prašyti Seimą Projektą svarstyti skubos tvarka, tačiau nutarimo 2 punkte nurodyti motyvai, pagrindžiantys skubą, pavyzdžiui, nuostata „sprendžiami skubūs klausimai“, nelaikytini pagrindžiančiais siūlomą skubą, todėl siūlome šį punktą patikslinti. Pastebime, kad vadovaujantis Konstitucinio Teismo doktrinos nuostatomis skubos tvarkos taikymas būtų pagrįstas, jei „būtų motyvuojamas ypatingais

atvejais, kai dėl susiklosčiusių politinių, socialinių, ekonominių ar kitų aplinkybių būtina skubiai nustatyti naują ar pakeisti galiojantį teisinį reguliavimą siekiant užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus, apsaugoti kitas konstitucines vertybes“ (Konstitucinio Teismo 2019 m. balandžio 16 d. nutarimas Nr. KT12-N4/2019).

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Tatjana Knyzienė